

4. Dækning af Universitetets Underskud for 1878—79.

Under 17. Juli 1879 indstillede Kvæstor til Ministeriet, at Universitetets Underskud for 1878—79 dækkedes derved, at Kommunitetet overtog 3 af Universitetets Panteobligationer til et samlet Beløb af 87,400 Kr. mod Afgivelse af en Kapital af samme Størrelse. Ministeriet begjærede imidlertid i Skrivelse af 30. s. M. Erklæring af Kvæstor, efter Samraad med inspectores quæsturæ, om det ikke maatte anses heldigst at søge Underskudet dækket ved Salget af de Universitetet tilhørende kgl. Obligationer, da disses Kurs for Tiden var saa høj, at det maatte antages at være til Fordel for Stiftelsen at realisere dem.

I den derefter under 2. Avg. afgivne Erklæring oplyste Kvæstor, at Universitetet af kgl. Obligationer kun ejede et Indskrivningsbevis paa 79,200 Kr. Af andre offentlige Papirer havde det en Kapital af 200,000 Kr. i 4 % sjællandske Jærnbane-Prioritets Obligationer, 15,800 Kr. i Nationalbankaktier og en gammel Brandkasse Obligation à $3\frac{3}{4}$ % paa 3,680 Kr. Vel stode baade de kgl. og Jærnbane-Prioritets Obligationerne for Tiden i den forholdsvis høje Pris af $94\frac{1}{2}$ og $93\frac{3}{4}$; men Universitetet vilde dog ved Salg tabe Renten af omtrent 5,000 Kr., hvilken Kapital maatte føres til Udgift i Regnskaboversigten uden for Finansloven som Tab ved Realisationen under Pari. Dette Tab vilde derimod ganske undgaas, dersom der forholdtes paa den foreslaaede Maade, ligesom oftere tilforn, at naar en af de under Kvæsturen hørende Kasser var i Forlegenhed for Kontanter, paa samme Tid som en anden skulde frugtbargjøre en overflødig Beholdning, overtog denne, i Stedet for at gjøre direkte Udlaan, et Beløb af hines Panteobligationer. Kommunitetet havde den fornødne Kapital til Dækning af det omhandlede Underskud til Raadighed og vilde desuden i Aarets Løb kunne udlaane en ikke ubetydelig Kapital; for Universitetet var det derimod for alle mødende Tilfældes Skyld godt at have en lille Kapital i let realisable offentlige Papirer.

Ministeriet tilskrev imidlertid under 5. Avg. Kvæstor, at det ansaa det for rettest, at det til Dækning af Underskudet fornødne kontante Beløb af 87,400 Kr. tilvejebragtes ved Realisation af de Universitetet tilhørende kgl. Obligationer til nominelt Beløb 79,200 Kr. og det fornødne Antal af de samme ligeledes tilhørende 4 % sjællandske Jærnbane-Prioritets Obligationer, da disse Papirers Kurs for Tiden var saa høj, at en fordelagtig Realisation kunde finde Sted. De kgl. Obligationer overtoges af Finansministeriet til Dagens Kurs.

B. Enkelte Foranstaltninger.

1. Restavrationen af Universitetets Forsal.

Ved Skrivelse af 19. Apr. 1864 henlede Konf. Forchhammer Konsistoriums Opmærksomhed paa, at Freskomalerierne i Universitetets Forsal truedes med Ødelæggelse, idet Kalkmalingen hævede sig, løsnede sig fra Grunden og faldt af, enten af sig selv eller ved den mindste Berøring. Ved Undersøgelse havde han fundet, at der dannede sig smaa Gipskrystaller paa Overfladen af Kalkvæggen, mellem denne og Farven. Hidtil var det især den gule Okker, som havde lidt, men hist og her havde ogsaa andre farvede Partier begyndt at løsne sig.

Undersøgelserne med Hensyn til Aarsagen til denne Dannelse af svovlsur Kalk havde ført til det Resultat, at Svovlsyren ikke kunde hidrøre fra Okkeren, da en Prøve af denne Farve, som endnu var opbevaret, ikke indeholdt denne Syre. I Stukken selv var der heller ingen Svovlsyre, saa at man maatte antage, at Svovlsyren senere ude fra var trængt ind i Muren. Aarsagen til denne Frembringelse kunde han kun antage at hidrøre fra Gassen; thi skjønt denne vel var renere, end Gas plejede at være, indeholdt den dog en ringe Mængde Svovl, som ved Forbrændingen omsider vilde danne Svovlsyre. Han foreslog derfor at erstatte Gassen med Stenolie, i hvilken man hidtil ikke havde opdaget Svovl; senere Forsøg maatte da lære, hvorledes man paa en eller anden Maade kunde redde de mindre angrebne Partier.

Dette Forslag tiltraadte Konsistorium; fra Begyndelsen af Aaret 1865 blev Gassen slukket, og man benyttede Olielamper i Forsalen og paa Gangene. Under 27. Oktbr. 1866 begjæredes en Erklæring fra Prof. Jul. Thomsen, om det i Følge Udfaldet af det gjorte Experiment og i øvrigt af videnskabelige Grunde kunde antages, at Gassen havde nogen Skyld i Beskadigelsen.

I en Erklæring af 18. Decbr. udtalte Prof. Thomsen, at det vel ikke kunde nægtes, at Gassen indeholdt lidt Svovl, som ved Forbrænding og senere paafølgende fuldstændig Iltning kunde give Anledning til Dannelse af Svovlsyre; men at sammenstille disse tvende Forhold som Virkning og Aarsag var næppe tilstrækkelig begrundet. Det var næsten udelukkende den gule Farve, som var angrebet, og navnlig kun, hvor den var anvendt til at dække de store Mellemrum mellem Malerierne. Hvor man traf den gule Farve i selve Malerierne, var den kun yderst sjældnen angrebet. Det syntes derfor meget rimeligt at antage, at man af økonomiske Grunde havde anvendt en billig gul Farve til Malingen af de store Flader, medens man derimod i selve Malerierne havde anvendt en bedre og renere Farve. Herved vilde tillige kunne forklares, at en Rest af den gule Farve, som havde været undersøgt af afdøde Konf. Forchhammer, havde vist sig svovlsyrefri; thi det kunde muligvis være en Rest af bedre og renere Farve end den, der var anvendt til Dækning af de store Rammer. Han mente altsaa, at Gassen ikke havde nogen væsentlig Skyld i Ødelæggelsen, men at denne hidrørte fra, at den anvendte Farve ikke havde været tilstrækkelig ren. Han anbefalede derfor atter at give Forsalen den tidligere Belysning, men henlede tillige Opmærksomheden paa, at det var hensigtsmæssigt overalt, hvor der brændtes Gas, at sørge for en Afledning af den varme og forbrændte Luft, hvilket let kunde ske ved at holde et Par Trækruder aabne saa højt op mod Loftet som muligt.

Gasbelysningen blev nu igjen indført, men Ødelæggelsen greb stadig mere og mere om sig. Prof. Clausen bragte da ved Skrivelse af 22. Juni 1870 Sagen igjen for Konsistorium, der derved foranledigedes til atter at udbede sig af Prof. Thomsen en Erklæring om de formentlige Grunde til Ødelæggelsen, navnlig for at det kunde bedømmes, om en Istandsættelse vilde være tilraadelig, eller om det maatte befrygtes, at Farverne ogsaa fremdeles vilde blive ved at falde af, i hvilket Tilfælde de paa en saadan anvendte Udgifter vilde være spildte.

Prof. Thomsen fastholdt (5. Sept.), at Skaden ikke kunde tilskrives Gassens Indflydelse, men maatte hidrøre fra Aarsager, som det nu efter saa mange Aars Forløb siden Dekorationens Udførelse var vanskeligt med Sikkerhed at paavise. Han mindede om, at lignende Ødelæggelser havde truffet Dekorationen i Thor-

valdsens Museum, især de gule og grønne Farver, og at der, som bekjendt, ikke benyttedes Gas til Belysning. Den stærkt affaldende Okkerfarve indeholdt en betydelig Mængde svovlsur Ammoniak, og det var efter al Sandsynlighed dette Salts Udkrystalliseren i Farven, som bevirkede Løsningen fra Muren. Om Okkerfarven oprindelig havde indeholdt Svovlsyre, var ikke muligt at afgjøre, da der ikke fandtes noget af den oprindelige Farve. En Prøve af en lignende Okker og af Grønjord, som han havde modtaget fra Malermester Weber, og som skulde svare til den i Dekorationen anvendte, indeholdt kun et Spor af Svovlsyre. En hel anden Aarsag til Saltets Fremkomst kunde imidlertid være ikke lidet sandsynlig. Iagttag man Mure, som vare malede med Limfarve, vilde man ofte finde Steder, hvor Farven havde løsnet sig fra Muren, medens den paa de øvrige Dele af Muren sad fast. Saadanne Steder fandtes i Regelen ikke paa tynde Mure, derimod vare de meget hyppige paa tykkere Mure, navnlig paa de Steder af samme, der kort førend Malingen havde været underkastede en Reparation. Det laa saaledes nær at antage, at Fugtigheden i Muren kunde udøve denne Virkning.

Som bekjendt udtørredes de tykkere Mure overmaade langsomt, og der vilde i disse kunne finde en Bevægelse af Fugtigheden Sted i en Række af Aar, idet Fugtigheden langsomt trak sig ud mod Overfladen, hvor den fordampede. Men Vandet, som havde været anvendt til Kalkens Lædskning, var ikke rent, det indeholdt altid Salte opløst; Kalksten og Sand var ej heller rene Stoffer, men indeholdt ofte Salte i større Mængde. Fugtigheden i Muren var altsaa en Saltopløsning; ved Fordampningen fra Murens Overflade fortes den efterhaanden fuldstændig ud mod denne, hvor Vandet optoges af Luften, medens Saltene bleve tilbage i Murens Overflade og ved Vandets fuldstændige Fjærnelse udskillede sig i krystalinsk Tilstand. Det var saaledes meget muligt, at Murene ikke havde været tørre, da den første Dekoration fandt Sted, og at de af Muren udvitrende Salte havde frembragt den stærke Beskadigelse. Han nærede ingen Frygt for, at en Fornyelse af Dekorationen skulde kunne medføre de samme skadelige Aarsager, naar man iagttag den fornødne Omhyggelighed ved Valget af Farverne og fjærnede den løsnede Skal med en tør Børste eller Pensel, førend der bragtes Vand eller Farve paa Muren.

Ved Skrivelse af 24. Sept. forelagde Konsistorium Sagen for Ministeriet, idet det indsendte de afgivne Erklæringer tillige med Overslag, i Følge hvilken Udgifterne ved Restavrationen af Freskomalerierne, derunder beregnet Anbringelse og Borttagelse af Stillads, vilde udgjøre 3055 Rd. Konsistorium antog, at man med den i saadanne Forhold overhovedet mulige Tryghed kunde skride til en Restavration af Malerierne, uden at være udsat for, at Ødelæggelsen skulde ramme det nye Arbejde; men under denne Forudsætning kunde det næppe være tvivlsomt, at man ikke burde sky selv en saa betydelig Udgift som den her omhandlede, for at redde de kostbare Malerier fra Undergang og for at forebygge, at Forsalen antog et Universitetet uværdigt Udseende. Konsistorium indstillede derfor, at Ministeriet vilde søge bevilget det til Forsalens Restavration fornødne Beløb.

Denne Indstilling kom for sent, til at der paa Finanslovforslaget for 1871—72 kunde blive optaget noget Forslag derom; men Ministeriet optog det paa Forslaget til Budgettet for 1872—73. Den søgte Bevilling blev imidlertid ikke

givet, væsentlig af den Grund, at man mente ikke med tilstrækkelig Sikkerhed at kunne stole paa, at Ødelæggelsen ikke vilde gjentage sig. Herefter havde Konsistorium vel ikke Grund til definitivt at opgive Tanken om en Restavration; men paa den anden Side maatte man anse det for frugtesløst alene paa Grundlag af, hvad der tidligere var fremkommet, at indstille Sagen paa ny. Konsistorium ansaa det derfor for rigtigst først at tilvejebringe yderligere Erklæringer fra andre videnskabelige Avtoriteter, og henvendte sig under 7. Juli 1873 til Bestyrelsen for den polytekniske Lærestalt, med Begjæring om fra Anstaltens Lærere i Kemi at erholde til videre Benyttelse en Erklæring angaaende de formentlige Grunde til Ødelæggelsen af Malerierne, og om der var Grund til at frygte for, at en eventuel fornyet Dekoration vilde faa den samme Skjæbne som den nu værende.

De nævnte Lærere, Lektor S. M. Jørgensen og Docent Aug. Thomsen, afgave deres Erklæring under 18. Sept. De sluttede sig til Prof. Thomsens Anskuelse, at Aarsagen maatte søges dels i Fugtighedens Indvirkning, dels i den gule Farves Beskaffenhed. Naar man nemlig undtog enkelte Partier, hvor Beskadigelse skyldtes Kaadhed, var det næsten udelukkende den gule Farve (Lysokker), der havde lidt, og det ikke blot paa de store Rammepartier og Lisenerne, men ogsaa i selve Malerierne. Mod den Ødelæggelse, denne Farve havde været udsat for, var den Beskadigelse, enkelte Dele af de grønne Friser havde lidt, for intet at regne; de øvrige Farver havde næsten alle staaet sig ypperlig. Skaden maatte derfor nødvendig til Dels hidrøre fra Farvens Beskaffenhed. Men ved nærmere Undersøgelse viste det sig tillige, at Fugtigheden havde spillet en væsentlig Rolle, idet den Maade, hvorpaa Farven skallede af, næppe kunde forklares paa anden Maade end den, Prof. Thomsen havde antaget for sandsynlig, nemlig ved en Udvitring af Salte mellem Pudsen og Farven. At der ikke fandtes nogen ringe Saltmængde i Muren, viste sig tydelig paa et enkelt Sted oppe ved Loftet, hvor, sandsynligvis idet et Loftsvindue havde staaet aabent, Regnvand var trængt igjennem og en ikke ubetydelig Mængde Salt var udblomstret. Den væsentlige Andel, Fugtighedsforholdene havde haft i Ødelæggelsen, fremtraadte paa en iøjnefaldende Maade deri: at Ydermurene (hele Væggen ud til Frue Plads og de to korte Vægpartier ud til Gaarden paa begge Sider) uden Sammenligning vare mest medtagne; paa den ene af de sidst nævnte var Maleriet (Pythia) endog næsten fuldstændig ødelagt. Ved disse Mures betydelige Tykkelse, og da de oven i Kjøbet udvendig vare beklædte med Cement, var det dog lidet sandsynligt, at det var Fugtighed udvendig fra, der var trængt igjennem. Derimod vare disse Vægpartier udsatte for de største Temperaturafvexlinger og maatte, navnlig om Vinteren, fortætte store Mængder Fugtighed (fra den Masse vaadt Overtøj, der ophængtes i Korridorerne og den Mængde varm og fugtig Luft, der hver Time strømmede ud af Avditorierne). Vandet sugedes da ind af den porøse Overflade og opløste de tilstede værende Salte. Naar nu Temperaturen steg, fordampede Vandet igjen og udskilte Saltene. Og det var denne Afvexling, som den tynde Freskokruste ikke havde kunnet taale. Det var den, hvorunder den gule Farve havde lidt mest, enten dette nu laa i, at den var mindre porøs end de øvrige, eller i, at den ikke havde formaaet at forene sig saa inderlig med Kalkoverfladen.

Med Hensyn til Spørgsmaalet, om en Restavration var mulig og hvilke Forholdsregler der burde tages for at forebygge, at en lignende Ødelæggelse paa ny indtraadte, bemærkede de, at en Fornyelse af Freskoen ikke var mulig; man

maatte nøjes med en saadan Forbedring, som alle andre Steder benyttedes til Restavration af Freskomalerier. Det kunde ikke ske med Olie- eller Limfarve. Med den første ikke, fordi den som et ikke porøst Legeme vilde fortætte Fugtigheden paa sin Overflade i endnu højere Grad end Freskoen; efter al Sandsynlighed vilde Vandet da drive ned ad Malerierne og ødelægge ogsaa disse. Tilmed maatte Muren da først fernisseres, og dette, ligesom selve Anbringelsen af Oliefarven, vilde være yderst voveligt, da Fernis eller Olie kunde trænge ind i Freskoen, og man saaledes kunde udsætte Malerierne for uoprettelig Skade. Limfarven vilde ikke frembyde Oliefarvens Garanti for Varighed, og desuden ved sin helt forskjellige Karakter splitte den kunstneriske Helhedsvirkning. Den eneste Farve, der kunde anvendes, var Temperafarve, der var holdbar, havde samme Lysvirkning som Freskoen, og hvis Anbringelse ikke udsatte Malerierne for Fare. Det fulgte af sig selv, at oven nævnte Lysokker her ikke benyttedes.

Men for at sikre Varigheden ikke blot af den nye Restavration, men ogsaa af de ældre Malerier, tilraadede de at holde Forsalen opvarmet om Vinteren, hvad der formentlig ikke vilde frembyde Vanskeligheder, da Universitetets Varmeapparat jo ogsaa kunde levere Varme til Festsalen, naar mange Memesker skulde samles der. At give Forsalens Vægge en jævn Temperatur, sørge for ved Anbringelse af Trækruder at skaffe den fugtige Luft Udgang og, om muligt, at forsyne Forsalen med dobbelte Døre ud til Pladsen, var vistnok det eneste Middel til at sikre Væggene mod Fugtighedsnedslag og derved mod den kunstneriske Udsmykning fuldstændige Ødelæggelse. Da denne imidlertid Dag for Dag skred frem, tilraadede de meget ikke at opsætte denne Forholdsregel, og da den Kunstner, hvem Dekorationsarbejdet i Forsalen skyldtes, og som altsaa maatte antages baade at kjende alle Forholdene nøjest og med størst Kjærlighed at ville værne sit Værk mod Undergang, allerede var en gammel Mand, turde det være god Økonomi heller ikke at opsætte Restavrationen. Med de antydede Forsigtighedsregler vilde man sikkert, med den i saadanne Forhold overhovedet mulige Tryghed, kunne vente et godt Resultat.

Denne Erklæring blev tiltraadt af Prof. Jul. Thomsen og Dekorationsmaler Hilker. Konsistorium ansaa det nu for sin Pligt, førend videre blev foretaget med Hensyn til Restavrationen selv, at henvende sin Opmærksomhed paa Tilvebringelsen af de foreslaaede Foranstaltninger, uden hvilke det ikke vilde kunne forsvares at skride til Restavrationen, og som tillige udkrævedes for at bevare de endnu ikke ganske ødelagte Malerier. Det paalagde derfor Kvæstor at fremskaffe Bygningsinspektørens Erklæring herom.

Under 31. Oktbr. indsendte Kvæstor denne, af hvilken fremgik, at Opvarmningen vilde kunne ske derved, at der i Kjælderen under Vestibulen anbragtes 2 store Kakkellovne, der omgaves med en Mur saaledes, at der uden om Ovnen dannedes et Varmekammer; paa Bunden af dette indlededes frisk Luft, som opvarmedes og førtes ind i Forsalen. Bekostningen herved vilde udgjøre 870 Rd., og til Anbringelse af et Forparti foran Hovedindgangsdøren med Svingdøre og Spejlglasruder 340 Rd., i alt 1210 Rd. Trækruder havdes allerede i Forsalens Vinduer. Derhos antog han, at der til at tilvejebringe en jævn Temperatur vilde medgaa omtrent 100 Tdr. Wales Kul (c. 5½ Læster) aarlig, som efter de da værende Priser vilde koste c. 275 Kr. Han henstillede imidlertid at udsætte alt hvad der henhørte til Opvarmningen; indtil der var taget Bestemmelse, om der

vilde blive anbragt det projekterede Central-Varmeapparat, som da tillige kunde komme til at omfatte Forsalen, hvorved den hele Udgift af 870 Rd. til Kakkellovne m. v. vilde bortfalde og den hertil fornødne særlige Gjennembyrning af Mur og Gulv undgaas. Derimod kunde det i ethvert Tilfælde mulig være hensigtsmæssigt allerede nu at søge Bevilling af de nævnte 340 Rd. til Forpartiet og da at lade dette Arbejde udføre, for saa vidt det ikke vilde være nødvendigt at borttage det, medens Rørene nedlagdes til den samlede Varmeledning.

Da Bygningsinspektøren i sin Erklæring havde gjort opmærksom paa, at de Revner, der vare fremkomne i Forsalens Loft, vare forårsagede ved den store Belastning paa Loftet af Mineralier, og udtalt, at de burde bortflyttes fra hele Loftet, forelagde Universitetets Rektor, Prof. Steen, Bestyreren af det mineralogiske Museum, Prof. Johnstrup, det Spørgsmaal, hvor stor en Vægt de paa Museumsloftet over Universitetets Forsal anbragte Mineralskabe kunde antages at have. Prof. Johnstrup foretog} nogle direkte Vejninger for at komme til Kundskab herom, og meddelte Resultatet heraf i en Erklæring af 2. Novbr. Da de paa Museumsloftet opbevarede Bjærgarter og Forsteninger (den geografisk-geognostiske Samling) havde en yderst forskjellig Vægt, havde han valgt 3 fyldte Skuffer, der repræsenterede Variationerne deri, nemlig:

1. en af de tungeste Skuffe med Basalt (Skuffens Vægt iberegnet, $6\frac{1}{2}$ \mathcal{W})
vejede $32\frac{1}{2}$ \mathcal{W}
2. en middeltung med Kalksten $23\frac{1}{2}$ —
3. en let med Forsteninger i tynde Kalkplader.. 19 —

Der var opstillet ude paa Gulvet 6 dobbelte Skabe med 108 Skuffer, og ved Enderne op mod Væggen 3 enkelte Skabe med 54 Skuffer i hvert og 1 med 39 Skuffer, eller i alt 846 Skuffer. Regnede man nu Maximum af en Skuffes Vægt til 33 \mathcal{W} , vilde Mineralierne i et dobbelt Skab kunne udgjøre 3564 \mathcal{W} , hvortil maatte lægges det tomme Skabs Vægt, der af Snedkermester Olsen var anslaaet til 500 \mathcal{W} , altsaa i alt c. 4000 \mathcal{W} . De kunde ikke veje mere, men efter hans Kjendskab til Skuffernes virkelige Indhold, var han overbevist om, at selv de tungeste Skabe næppe vejede over 3000 \mathcal{W} . De 4 dobbelte Skabe hvilede hver paa 2 Tværbjælker, de 2 derimod — vistnok for Tilvejebringelsen af en nogenlunde symmetrisk Opstilling — kun paa en Bjælke; men skulde det anses tilraadeligt at flytte de to sidste, saa at ogsaa de kom til at hvile hver paa to Bjælker, vilde det godt kunne iværksættes. Sluttelig bemærkede han, at i den Tid, han havde bestyret Museet (fra Begyndelsen af 1866), var det saa langt fra, at Vægten paa dette Loft var blevet forøget, at den endog var noget forringet, idet han havde fjærnet derfra to vægtige Suitter af ungarske Bjærgarter. Af den Grund havde han troet at kunne være aldeles sikker paa, at der ingen Ulemper kunde flyde af de geografisk-geognostiske Samlingers Anbringelse paa dette Sted, hvortil Bygningsinspektøren i sin Tid (1859) gav sit Samtykke.

Herefter ansaa Konsistorium det for tilstrækkeligt til at forebygge Beskadigelse af Forsalens Loft som Følge af for stor Belastning, at der foretoges Omflytning af Skabene. Prof. Johnstrup anmodedes derfor om nærmere at forhandle med Bygningsinspektøren om dette Punkt.

Hvad Anbringelsen af det omtalte Forparti angaar, rettedes til cand. polyt. Krarup, hvem Indretningen af et Central-Varmeapparat var overdraget, den Forespørgsel, om en senere Anbringelse af Varmeledninger vilde gjøre Borttagelse af

Forpartiet nødvendig. Dette benægtede han. Efter at dernæst Bygningsinspektøren havde udarbejdet en Tegning til Forpartiet, der efter Konsistoriums Forlangende maatte indrettes til at borttages om Sommeren, og gjort et nyt Overslag over Udgiften, hvorefter denne kun vilde udgjøre 318 Rd., gjorde Konsistorium Indstilling til Ministeriet om Udgiften til Forpartiet. Det ansaa det ikke for betimeligt nu at gjøre nogen Indstilling med Hensyn til Foranstaltninger til Forsalens Opvarmning, hvorimod der ingen Grund var til at udsætte Anbringelsen af Forpartiet, idet dette, selv uden at være sat i Forbindelse med en Opvarmning, utvivlsomt vilde bidrage ikke uvæsentligt til at formindske de af de Sagkyndige nævnte Aarsager til Ødelæggelsen af Freskomalerierne, ligesom det ogsaa i andre Henseender vilde være af Nytte. Ved Tillægsbevillingsloven for Finansaaret 1873—74 § 11 II Universitetet Nr. 12 blev det begjærede Beløb bevilget og Forpartiet derefter anbragt.

Hermed stillede Sagen foreløbig i Bero. Først ved Skrivelse af 29. Juni 1877 gjenoptog Konsistorium den atter, efter i Forvejen at have indhentet Erklæring fra Eforus for den til Universitetsbygningens Forskjønnelse normerede Sum, Prof. Ussing, og Overslag over Udgifterne ved Restavrationen. Konsistorium fandt det fremdeles ikke rigtigt at stille noget Forslag med Hensyn til Opvarmningen af Forsalen, da en Udgift hertil paa Grundlag af det nu værende Varmesystem vilde være spildt ved den Systemforandring med Hensyn til Universitetets Opvarmning, som vel for Tiden maatte udsættes, men ikke kunde eller burde definitivt opgives. Konsistorium nærrede imidlertid for sit Vedkommende ingen Tvivl om, at Restavrationen lod sig iværksætte paa en saadan Maade, at man ikke var udsat for en Gjentakelse af Ødelæggelsen. Det turde antages, at Anbringelsen af Forpartiet vilde være virksom til at holde den værste Fugtighed borte. Man turde fremdeles antage, at en Fornyelse af Malerierne vilde kunne holde sig, og at en saadan Ødelæggelse, som hidtil havde fundet Sted, ikke vilde gjentage sig, naar der skete et omhyggeligere Valg af Farvestoffet. Det kunde ikke betvivles, at Fugtigheden ikke vilde have vist sig saa ødelæggende, hvis man ikke i den gule Okkerfarve havde benyttet et uheldigt Farvestof og et lidet holdbart Bindemiddel. Ved et omhyggeligere Valg af Farvestoffet og ved Anvendelsen af Tempera, som man efter afdøde Dekorationsmaler Hilkers Forslag med Held havde anvendt ved Restavrationen af Festsalens Lisener, vilde en saadan Ødelæggelse, som hidtil var sket, ikke være at befrygte. Udgifterne ansloges til 10,265 Kr., for saa vidt angik Restavrationen af den dekorative Del. For denne Sum vilde Landskabsmaler Aagaard og Malermester Weber paatage sig en fuldstændig og holdbar Restavration i Tempera af hele Forhallen, med Undtagelse af de større, af Prof. Constantin Hansen udførte Billeder. Prof. Ussing havde imidlertid gjort opmærksom paa, at et af Figurbillederne var saa godt som ødelagt, og at flere af de andre hist og her trængte til Hjælp. Han mente derfor, at ogsaa denne Del af Restavrationen burde medtages, hvad Konsistorium tiltraadte. Udgiften herved kalkuleredes til c. 2000 Kr., saa at det hele Restavurationsarbejde vilde komme til at koste 12,265 Kr., hvortil imidlertid, efter Konsistoriums Skrivelse af 21. Avg., foranlediget ved en senere Indstilling af Prof. Ussing, yderligere kom 670 Kr. til Maling af Rækværk m. m. samt Restavration af Metaldøren. Konsistorium indstillede da, at 12,935 Kr., eller afrundet 13,000 Kr., søgtes bevilget

paa Finansloven for 1878—79 til Restavration af Forsalens Dekoration. Ved Finansloven for det nævnte Finansaar bevilgedes Beløbet.

Arbejdet blev nu sat i Gang. Der opstod imidlertid under dette Spørgsmaal om to yderligere Udgifter, om hvilke Prof. Ussing gjorde Indstilling til Konsistorium under 20. og 28. Sept. 1878. Den ene angik Anbringelsen af en Jærnstang langs med Væggene, enten af hele Trappen eller i alt Fald paa dens øverste Del, og som skulde værne Dekorationen mod umiddelbar Berørelse. Det Beløb, som hertil udkrævedes, udgjorde efter Overslaget 330 Kr. eller 450 Kr., eftersom man valgte den kortere eller længere Jærnstang. Den anden angik den Sum, der var beregnet til Maler Jerndorff for hans Restavration af Constantin Hansens Malerier, nemlig 2000 Kr. Denne maatte anses for altfor lille; den Sum, den nævnte Kunstner begjærede dels som Honorar, dels til Medhjælp, udgjorde i alt 4400 Kr. Om disse Udgifter gjorde Konsistorium under 15. Oktbr. Indstilling til Ministeriet. En Jærnstangs Anbringelse for at beskytte Dekorationen, ansaa det for højst ønskelig. Erfaringen havde vist, at den ufrivillige, umiddelbare Gniden op ad Dekorationen ikke kunde undgaas paa anden Maade, og da Stangen blev saa let, at den ikke hindrede Synet, kunde der ikke fra denne Side gjøres nogen Indvending herimod. Konsistorium ansaa det fremdeles for hensigtsmæssigt, at den længere Stang valgtes, saa at der til dette Øjemed blev bevilget en Sum af 450 Kr. Hvad det andet Punkt angik, havde Prof. Ussing gjort opmærksom paa, at Overslaget i sin Tid maatte gjøres uden Nærværelse af den Kunstner, hvem Arbejdet var overdraget, og uden at nogen nærmere Undersøgelse af de beskadigede Dele havde kunnet finde Sted, eftersom dertil udkrævedes Stilledernes Anbringelse. Det havde nu, efter at disse vare rejste, vist sig, at Beskadigelsen var meget større, end man havde troet; store Partier af Billederne, hele Figurer, maatte fuldstændig ommales, Prometheus-Figuren paa Midtbilledet vilde aldeles forsvinde ved Rensningen, Hercules og Marsyas vare stærkt beskadigede o. s. v. Med Hensyn til det Billede, der skulde udføres helt fra nyt, var Beregningen gaaet ud fra det Beløb, der for omtrent 40 Aar siden var ydet Constantin Hansen for Udførelsen. Men dette Beløb stod ikke i Forhold til Nutidens Priser, og det vilde være en skrigende Ubillighed mod Kunstneren, der strax ved Overtagelsen af Arbejdet havde gjort opmærksom paa det beregnede Beløbs Utilstrækkelighed, at blive staaende herved. Kunstnerens specificerede Beregning gik ud paa:

Restavrationsarbejder	1500 Kr.
Det nye Billede	2000 —
Medhjælper, Materialier og Haandværkshjælp	900 —
	4400 Kr.

Konsistorium fandt denne Forøgelse meget billig, naar Kunstneren skulde have et blot nogenlunde passende Vederlag. Forøgelsen paa denne Post vilde saaledes andrage 2400 Kr. Konsistorium indstillede da, at det til de ommeldte Restavrationsarbejder bevilgede Beløb maatte forøges med (2400 Kr. + 450 Kr.) 2850 Kr.

Forslag herom blev efter Ministeriets Forslag optaget paa Tillægsbevillingslovforslaget f. 1878—79 § 10 Nr. 6 og derefter bevilget (Universitetets Udgiftskonto 9 b 4). Restavrationsarbejderne tilendbragtes inden Jubelfesten i Juni 1879.

— Prof. C. Bloch fuldførte de 2 Malerier i Festsalen, hvis Udførelse var

overdraget ham, inden Jubelfesten; det ene, der forestiller »Hans Tausen, der forsvarer Biskop Rønnow« i Oktbr. 1876, det andet, forestillende »Kongen Jacob den Sjette, som besøger Tycho Brahe paa Hveen«, i Sept. 1878.

2. Udvidelse af Konsistoriumsbygningen m. m.

Ved Ministeriets Skrivelse af 30. Juni 1876 angaaende de Regler, som skulle iagttages ved Revisionen af Universitets Kvæsturens Regnskaber*) blev det under Littr. a fastsat, at ved denne Revision en Del af Kvæsturens Lokale, der nærmere skulde paavises Revisor, blev at betragte som Revisors Embedslokale, i hvilket Hovedbøgerne skulde opbevares, saaledes at de til enhver Tid, hvor de ikke brugtes til Revision, vare tilgængelige for Kvæstor.

Da Kvæsturens nu værende Lokaler ikke vare saa rigelig tilmaalte, at der af dem vilde kunne afses et passende Lokale for Revisor, vilde den nævnte Bestemmelse ikke kunne gennemføres uden en Udvidelse af dem, og hertil frembød der sig kun en Mulighed, nemlig ved Indlemmelse i dem af de Værelser, der benyttedes til Konsistoriums Kontor og af Stipendiebestyrelsen. Stipendiebestyrelsens Værelse, der laa nærmest ved Kvæsturlokalerne, var det mindste af disse, og det kunde med Sikkerhed antages, at i alt Fald inden en kort Tid Krav maatte rettes paa at erholde begge de nævnte Værelser overladte. Konsistorium maatte derfor tage under Overvejelse, om der kunde skaffes andre Lokaler til Kontorer for Konsistorium og Stipendiebestyrelsen, og dette saa meget mere som de nu værende kun i meget ringe Grad tilfredsstillende de Krav, som maatte stilles til dem. Tanken henledees først paa Muligheden af, at det Lokale, i hvilket den farmakologiske Samling er opstillet, kunde forandres til 2 Kontorværelser, under Forudsætning af, at bemeldte Samling kunde anbringes andetsteds. Men da en Henvendelse til Bestyrelsen for det kirurgiske Akademi og Museumsraadet for det zoologiske Museum om Anbringelse i en af disse Bygninger af den farmakologiske Samling blev resultatløs, maatte denne Tanke opgives.

Det var imidlertid ikke alene til Brug for Revisionen, at der savnedes Lokaler; der var adskillige andre Ønsker, der frembøde sig, thi hele det ydre Apparat, som var fornødent til de administrative Forretningers Besørgelse, var overhovedet, bortset fra Kvæsturen, saa mangelfuldt som muligt. Man maatte saaledes ønske tillige at kunne skaffe Dekanerne et særligt Arbejdsværelse og en Plads for de Dele af Dekanatsarkiverne, der ikke endnu kunde gaa over i det almindelige Universitetsarkiv. Et eget, om end mindre Værelse for Rektor var ogsaa højest ønskeligt, ligesom ogsaa et Værelse for Universitetets anden Pedel, der kun havde et lille, mørkt Rum i Universitets Bygningen til Opholds- og Arbejdslokale, blev nødvendigt. Som Forholdene stillede sig, var der imidlertid ikke alene ikke nogen som helst Mulighed til at tilfredsstille disse videre gaaende Ønsker; men der var end ikke nogen Mulighed for blot at skaffe Erstatning for de to oven for omtalte Værelser, som maatte rømmes, naar Ministeriets Resolution angaaende Revisionen skulde efterkommes. Universitets Bygningen indeholdt ikke et eneste ubenyttet Lokale, som kunde anvendes til disse Øjemed. Man havde

*) Univ. Aarb. 1875—76 S. 217.

saaledes ikke kunnet undgaa at henvende Opmærksomheden paa, om der ikke ved Tilbygning kunde skaffes Lokaler, der kunde tilfredsstille Behovet.

Ved at overveje dette Spørgsmaal, havde man ment at maatte lade ude af Betragtning, om ikke en eventuel Ombygning af den til Nørregade vendende Side af Universitets Firkanten, ved Siden af mangfoldige andre Ojemed, som en saadan maatte fyldestgøre, og for hvis Skyld den nærmest skulde sættes i Værk, tillige kunde bringe Opfyldelse af de forskjellige, oven for fremsatte Ønsker. Det var nemlig klart, at Stødet til en saadan omfattende og kostbar Foranstaltning ikke kunde gives fra denne, dog i sig selv mindre væsentlige Side, men maatte komme fra de Hovedøjemed, for hvis Skyld den skulde ske. I denne Retning forelaa der imidlertid endnu intet som helst, og selv om man vilde antage, at Planen herom optoges i en nærmere Fremtid, hvad der af mange Grunde ikke var meget sandsynligt, kunde det dog med Sikkerhed siges, at der vilde hengaa en Aarrække, førend alle herhen hørende Overvejelser, Planer og Foranstaltninger kunde ventes gennemførte. Men man havde ikke kunnet antage, at Ministeriet vilde vente med Gjennemførelsen af den nævnte Resolution til et saa usikkert og fjærnt liggende Tidspunkt, tilmed da det dog aldeles ikke var givet, at der i en saadan ny Bygning vilde vindes Plads for de ønskede Lokaler for Administrationen.

Naar man altsaa saa bort herfra, frembød der sig i Virkeligheden kun en eneste Udvej, den nemlig at gjøre Brug af det for Tiden ubenyttede Loft over Konsistoriums Bygning og indrette dette til det nævnte Ojemed. Dette Loft, der indtog et Fladerum af 200 □ Al., vilde kunne skaffe en, om end ej særdeles rigelig, saa dog tilstrækkelig Plads til de Lokaler, som savnedes. Disse vilde ligge paa et hensigtsmæssigt Sted, i nær Forbindelse med Konsistoriums Forsamlings-sal. Udgiften dertil kunde antages ikke at ville blive saa betydelig, at den ikke kunde forsvares, selv om man betragtede Indretningen som en midlertidig Foranstaltning. Men at den maatte betragtes saaledes, var ingenlunde givet, da det, som bemærket, var aldeles usikkert, om en ny Bygning til Nørregade, hvis Tilvebringelse selv var aldeles usikker, vilde kunne skaffe den ønskede Plads. Saa meget man end fremdeles maatte ønske at bevare den nu værende Konsistoriumsbygning som en ærværdig Levning fra Fortiden, saa lidt vilde dog dette Hensyn kunne være imod, at man gjorde en Tilbygning af den nævnte Art ved den. En saadan vilde ikke røre ved de Dele af den, som havde arkitektonisk Interesse. Tanken syntes saaledes fra alle Sider anbefalelsesværdig. Bygningsinspektøren udarbejdede nu, efter Konsistoriums Opfordring, Tegning til en Paabygning. Der frembød sig her to Maader at gaa frem paa, og for begge indsendte han til Konsistorium Tegninger og Overslag. Efter den ene, den billigere, skulde der opføres smaa Kviste paa Bygningen; den blev derved mindre tiltalende, vilde ikke i det Ydre komme til at stemme med Professorboligen, med hvilken den var sammenbygget, og skaffede ikke saa god og saa megen Plads i det Indre, som der var Brug for. I Konsistorium var man derfor ogsaa enig om, at den anden, noget dyrere Plan burde foretrækkes. I Følge denne skulde der paabygges et lignende Gavlparti som det, der fandtes paa Professorboligen, hvorved det Ydre blev smukt og symmetrisk, og hvorved man vandt mere Plads.

Ved under 1. Sept. 1877 at gjøre Indstilling til Ministeriet herom, anbefalede

Konsistorium, at der paa Finanslovsforslaget for 1879—80 maatte blive optaget paa Udgiftsposten til Hovedstandsættelser paa Universitetets Budget det Beløb, der efter den sidst nævnte Tegning vilde udkræves til en Udvidelse af Konsistoriumsbygningen for at vinde Lokaler til Universitetets Administration, nemlig 5150 Kr. 10 Ø., samt at end videre Udgiftsposten til Brændsel, Belysning og Inventarium maatte blive forøget med 1353 Kr. Ministeriet gav imidlertid den billigere Plan Fortrinet og optog paa Finanslovsforslaget for 1879—80, eftersom Forslaget kom for sent til at blive optaget paa Forslaget for 1878—79, 3900 Kr. (Post 9 a. 2) foruden 1353 Kr. (Post 9 b. 2) til Inventarium osv. Disse Beløb bevilgedes ved Finansloven for det nævnte Finansaar. I Sommeren og Efteraaret 1879 fuldførtes Byggearbejdet og Indretningen af Kontorerne, og Indflytningen skete inden Vinteren begyndte.

— Konsistoriums Forsamlingssal havde længe i høj Grad trængt til Restavration samt til Fornyelse af den største Del af Inventariet. En Foranstaltning, sigtende hertil, var imidlertid for saa vidt afhængig af den foran omtalte Paabygning, som Salen under hint Byggeforetagende let vilde komme til at lide, og kunde derfor først iværksættes umiddelbart, efter at Paabygningen var tilendebragt. Da Konsistorium imidlertid af Ministeriet var sat i Kundskab om, at Forslag om Bevilling af de til Paabygningen fornødne Midler vilde blive optaget paa Finanslovsforslaget for 1879—80, gjorde det under 11. Juli 1878 Indstilling til Ministeriet om, at der paa Universitetets Budget for samme Aar maatte optages et Beløb af 1698 Kr. til en Hovedstandsættelse — derunder Indlægning af Gas — af den nævnte Sal samt 2120 Kr. 17 Ø. til Inventarium. Det udtalte, at efter Meddelelse af Bygningsinspektøren vilde der ingen Vanskelighed være ved at faa baade Byggearbejdet og Salens Restavration færdige i betimelig Tid, saa at Bygningen og dens Indre kunde vise sig i sømmelig Skikkelse ved Jubelfesten. Konsistorium lagde selvfølgelig megen Vægt netop paa dette Hensyn, men udtalte dog, at endog bortset fra denne ekstraordinære Anledning kunde den omspurgte Restavration og Anskaffelse af forbedret Inventarium ikke udsættes, hverken betragtet som regelmæssig Vedligeholdelse eller med særligt Hensyn til, at Universitetets Gjæster ved dets tvende aarlige Fester, deriblandt ogsaa ofte Medlemmer af Kongehuset, vare henviste til at samles i denne Sal. I Forbindelse hermed indstillede Konsistorium, at der til Udbedring af Kongestolen og Talerstolen i Festsalen samt delvis Fornyelse af Drapperiet og Reparation af Stole optoges i alt 388 Kr. 25 Ø. Ministeriet bifaldt disse Forslag, og efter at de foreslaede Beløb vare blevne optagne paa Finanslovsforslaget, bevilgedes de ved Finansloven for 1879—80.

I Overslaget over Inventariet til Konsistoriums Forsamlingssal var ikke indbefattet nogen særlig Stol for Rektor. Konsistorium modtog nemlig fra Justitsr., Bankkasserer F. S. Bang Tilbud om, at han til Universitetet, som Gave til dets Jubelfest, vilde skjenke det en udskaaret Egetræs Stol, forsynet med et Minerva-Hoved. Konsistorium modtog med Tak denne Gave.

3. Den polytekniske Lærestalts Bygningsvæsen.

Den i Aarb. for 1877—78 (S. 506) omtalte Udvidelse af Laboratoriet med den ved Laboratoriekarlens Bortflytning ledig blevne Lejlighed fik først i Aar sin fulde Betydning, idet den fornødne Omdannelse ved en Bevilling paa Finansloven

udførtes i Sommeren 1879. Laboratoriet har derved faaet opfyldt et længe næret Ønske og en betydelig Mangel hævet.

4. Hovedreparation af Borecks Kollegium.

Ved Finansloven for 1871—72 blev der under Udgiftspost 11 paa Kommunitetets Budget bevilget 4000 Kr. til en Istandsættelse af Borecks Kollegium. Det Forslag, som den Gang var stillet, gik imidlertid ud paa en Hjælp af 6000 Kr. til en Hovedistsandsættelse, og den skete Nedsættelse foranledigede derfor, at flere Poster paa det indgivne Overslag maatte udgaa; men det lykkedes dog ved Bevillingen at faa Kollegiet saaledes istsandsat, at det ikke udsattes for ganske at forfalde. Ved Ministeriets Skrivelse til Konsistorium af 10. Apr. 1871 blev det derhos paalagt Eforus at tage under Overvejelse, hvorvidt der lod sig tilvejebringe saadanne Besparelser, at der kunde blive Balance mellem Kollegiets Indtægter og Udgifter. Dette lykkedes ogsaa endelig, og en Oversigt, der var uddraget af Regnskaberne, for de 3 Aar 1875—77, viste et lidet aarligt Overskud af 10 Kr. 11 Ø. Hertil vilde da for Aaret 1878 komme en yderligere Indtægt, idet en Del af det Beløb, som betales for Benyttelsen af Kollegiets store Auditorium, og som hidtil alene havde været fordelt mellem Portneren for Udgifter og Ulejlighed, og Alumnernes Læsestue, for Fremtiden vilde tilfalde Kollegiet (2 Kr. til Portneren, 2 Kr. til Kollegiets Kasse og 1 Kr. til Læsestuen), en Indtægt, som ansloges til c. 90 Kr. aarlig. Paa den anden Side var Overskudet taget i Beslag for nogle Aar til en i Aaret 1876 foretaget, længe ønsket Forandring af Kakkelovne til Benyttelse af Kul og Kokes. Kollegiet var saaledes ude af Stand til ved egne Kræfter at besørge udført større, nødvendige eller ønskelige extraordinære Istandsættelser eller Forbedringer. En Hovedistsandsættelse blev imidlertid aldeles nødvendig, og herom gjorde Eforus i Skrivelse af 1. Juni 1878 Indstilling til Konsistorium.

Den i Aaret 1871 foretagne Hovedreparation angik især Kollegiets Indre, om end Gaardfaçadens Afpudsning og Gavlen samt Vinduers Maling medtoges. Kollegiets Ydre var imidlertid nu i en meget daarlig Forfatning. Façaden mod Gaden trængte i høj Grad til Reparation og Afpudsning, Gavlens Puds var ved at falde ned, og Gaardfaçaden trængte ligeledes til Udbedring. Der var her ej blot Tale om Foranstaltninger for at skaffe Kollegiet et sammeligt Udseende, hvorpaa der dog navnlig til Jubelfesten maatte lægges megen Vægt, men i det mindste til Dels, navnlig hvad Gavlen angik, om en Foranstaltning, der var ligefrem nødvendig for at undgaa Ødelæggelse. Efter det af Bygningsinspektoren affattede Overslag, som han var anmodet om at holde inden for det strængt nødvendige, idet al Luxus maatte undgaa, vilde der til den ydre Istandsættelse medgaa 1455 Kr. og til Istandsættelse og Maling af Forsal og Gange inde i Bygningen 700 Kr., i alt 2155 Kr. Eforus indstillede, at dette Beløb søgtes bevilget af Kommunitetets Midler. Indstillingen anbefalede af Konsistorium ved Skrivelse af 10. Juli, hvorefter Ministeriet paa Finanslovsforslaget for 1879—80 optog det nævnte Beløb paa Kommunitetets Budget som en særlig Udgiftspost. Ved Finansloven bevilgedes Beløbet.

5. Forskjellige Sager.

Som i Aarb. f. 1876—77 S. 220—22 omtalt, blev der i Aaret 1876, ved Samvirken af Kjøbenhavns Kommune, Frue Kirke og Universitetet, tilvebragt en Plan for den fremtidige Opstilling af Buster paa Pladsen mellem Universitetet og Frue Kirke. Da der imidlertid den Gang kun var opstillet 3 Buster, kunde der ikke være Tale om nogen Omflytning; først da en privat Komite havde draget Omsorg for Udførelsen af H. N. Clausens Buste, blev det nødvendigt at udføre Planen. Til at bestride Udgifterne ved Flytningen havdes til Raadighed dels Overskudet af Indsamlingen til Tilvebringelsen af Clausens Buste, dels en lille hertil reserveret Sum fra Indsamlingen til Biskop Mynsters Buste. Men disse Midler vare ikke tilstrækkelige til de temmelig betydelige Omkostninger, som Flytningen foraarsagede; der manglede endnu 1000 Kr. af det Beløb, som vilde udkræves. Etatsr., Borgmester Hansen, det forestod Arbejdet ved Flytningen, foreslog derfor, at den nævnte Sum tilvebragtes saaledes, at Kommunen tilskød 400 Kr., Kirken og Universitetet hver 300 Kr. Efter Indstilling fra Konsistorium bifaldt Ministeriet under 4 Novbr. 1878, at Universitetet hertil ydede et Bidrag af 300 Kr., der afholdtes af Universitetets Udgiftskonto 10 »Forskjellige løbende og extraordinære Udgifter« f. 1878—79. Som Patronat for Frue Kirke bevilgede Konsistorium under 7. s. M., at der af Kirkens Midler maatte udredes et lignende Bidrag. Flytningen blev derefter iværksat. Efter Forslag af Magistraten erklærede Konsistorium sig i Skrivelse af 20. Marts 1879 villigt til for Universitetets Vedkommende at overtage det fremtidige Tilsyn med Schouws og Clausens Buster, der ere opstillede paa Universitetets Side, ligesom det som Patronat for Kirken intet havde at erindre mod, at Kirkens Inspektion overtog Tilsynet med de paa Kirkens Side opstillede Buster af Weyse og Münster.

— Efter Indstilling fra Komiteen for Almanakens Udgivelse og Forhandling, anbefalet af Konsistorium, har Ministeriet ved Skrivelse af 18. Sept. 1878 tilladt, at Sagførerfuldmægtig H. C. Ruder og Amtstuefuldmægtig L. Svenningsen i Maribo i den af dem udgivne »Vejviser og Adressebog for Lolland-Falsters Stift« maa optage Universitetets Almanak, enten fuldstændig eller Dele af denne, i forandret Format for Aaret 1879 og indtil videre paa de sædvanlige Vilkaar*), hvorhos det er tilladt, at Almanaken trykkes hos Bogtrykker O. C. Olsen & Ko., mod at alle Exemplarer afgives til Universitetskvæsturen direkte fra Trykkeriet, ledsaget af dettes Attest om Oplagets Størrelse.

— Da Hjemmekommunioner ikke sjælden forefaldt samtidig for begge Præster i Faxe, blev der i Foraaret 1877 til Brug for Kapellanen pro loco anskaffet en Sølv-Beretterskalk med Etui. Senere blev der imidlertid af Grev Moltke Bregentved og Vemmetofte Kloster opført en ny Kirke ved Faxe Ladeplads, hvorfor Faxe Sogn blev delt, saaledes at der ansattes en særlig Sognepræst ved den nye Kirke og Kapellaniet pro loco ved Faxe Kirke bortfaldt. Efter Indstilling af Kvæstor bifaldt derfor Konsistorium under 12. Sept. 1878, at den ommeldte Beretterskalk med Etui maatte skjænktes til Kirken ved Ladepladsen. Hvad angik Godtgjørelsen for Brød og Vin, meddelte Kvæsturen under 22. Avg. s. A. Samtykke til, at den efter Femaarets Udlob efter de gjældende Regler deltes

*) Univ. Aarb. 1877—78 S. 509, jfr. Aarb. 1873—75 S. 368.

mellem Sognepræsterne i Faxe og ved den nye Kirke ved Faxe Ladeplads, hvortil en Del af Sognet blev henlagt.

Efter at Sundbyerne vare udskilte som et selvstændigt Sognekald fra Taarnby, blev den ved Stiftsøvrighedens Resol. 9. Juni 1877 fastsatte aarlige Erstatning til Sognepræsten for Taarnby Menighed for Anskaffelsen af Vin og Brød i Fem-aaret 1. Juli 1877—30. Juni 1882, til Beløb 71 Kr. 70 Ø., i Følge Stiftsøvrighedens Skrivelse til Smørum-Sokkelund Herreders Provsti af 5. Avg. 1879, kommuniceret Kvæsturen under 12. s. M., delt lige mellem begge Sognepræster. Universitetet som Kirkeejer udbetaler Erstatningerne direkte til begge Sognepræster.

— Efter Indstilling af Kvæstor har Konsistorium under 28. Novbr. 1877 bifaldet, at der meddeles Gaardejer Jan Olsen i Kastrup Tilladelse til at indhegne sit Gravsted paa Taarnby Kirkegaard, indeholdende 21 □ Al., for et Tidsrum af 40 Aar, mod en Kjendelse til Universitetets Kasse af 1 Kr. pr. □ Al. for hver 20 Aar, dog saaledes, at Kirken har Ret til inden for Indhegningen at lade opstille Stige eller deslige ved indtræffende Reparationer.

Lignende Tilladelse har Konsistorium under 20. Marts 1879 meddelt Gaardejer i Ullerup P. Sallys Børn for det dem tilhørende Gravsted paa Taarnby Kirkegaard, af Areal 22½ □ Al., for et Tidsrum af 100 Aar mod samme Kjendelse.

End videre er der paa samme Vilkaar under 14. Maj s. A. meddelt Lars Kristensen i Lilleværlose samme Tilladelse med Hensyn til hans Gravsted paa Kirkeværlose Kirkegaard, af Areal 16 □ Al., for et Tidsrum af 100 Aar.

Endelig er samme Tilladelse og paa samme Vilkaar under 11. Juni s. A. givet Gaardejer Ole Dirchsen med Hensyn til hans Gravsted paa Taarnby Kirkegaard, af Areal 24 □ Al., for et Tidsrum af 60 Aar.

Konsistorium har under 11. Decbr. 1878 vedtaget for Fremtiden at overtage Vedligeholdelsen af afd. Prof. Rasks Gravsted paa Frue Assistens Kirkegaard, og ved Skrivelse af 13. s. M. anmodet den akademiske Værge for Frue Kirke om at overtage Tilsynet med bemeldte Gravstedes Vedligeholdelse.

— Efter Indstilling af Eforus for Hurtigkarls Legat har Konsistorium under 3. Juli 1879 bifaldet, at der af Konsistoriums Normalsum udredes et Beløb af 58 Kr. 15 Ø. til Istandsættelse af Hurtigkarls Gravsted paa Trinitatis Kirkegaard.

— Ministeriet har, efter Indstilling, under 4. Decbr. 1878 og 29. Maj 1879 bevilget, at Universitetets Legatkasse maatte overtage tvende den almindelige Skolefond tilhørende Panteobligationer, henholdsvis paa 12,000 Kr. og 24,000 Kr., mod at der til bemeldte Fond afgaves Obligationernes paalydende Beløb.

— Fra Bestyreren af det mineralogiske Museum, Prof. Johnstrup, modtog Konsistorium i Sept. 1878 et Andragende fra Ingeniør D. Simoni i Aalborg om Anbringelse af Træbrolægning omkring Universitetet. Konsistorium tilstillede med Skrivelse af 16. s. M. Kjøbenhavns Magistrat dette Andragende, idet det udtalte, at det vilde anse det for særdeles ønskeligt, om den foreslaede Plan maatte findes egnet til at tages til Følge paa Kjørebanelne i de Universitetet omgivende Gader, navnlig Nørregade og Krystalgade, da baade Etatsr. Steenstrup og Prof. Johnstrup, som vare de nærmest interesserede, havde udtalt, at Ulemperne ved den stærke Vognfærdsel med den nu værende Brolægning i høj Grad indvirkede forstyrrende

saa vel paa Undervisningen som paa de øvrige Arbejder i de Dele af Universitetsbygningens Komplex, som støde op til disse Gader.

— Til den polytekniske Lærestalts 50aarige Stiftelsesfest den 27. Jan. 1879 stillede Konsistorium Universitetets Festsal samt Konsistoriums Forsamlingsaal til Disposition for Lærestalten.

Universitetets Avditorier have i 1878—79 af Konsistorium været overladte til Brug af følgende: fhv. Overlærer Kr. Arentzen, til Slutning af hans Forelæsninger over Oehlenschlägers Liv og Forfattervirksomhed, cand. philol. Sørensen til et Kursus i Sanskrit, cand. phil. K. Mantzius til Oplæsninger, Prof. James fra Lausanne til nogle Forelæsninger paa Fransk samt Barberforeningen til Afholdelse af dens Svendepøver. Festsalen har, som sædvanlig, været overladt til Studenter-Sangforeningen og Cæciliaforeningen til Afholdelse af Koncerter.

C. Om Universitetets og Kommunitetets Budgetforslag for Finansaaret 1879—80.

Til Oplysning om enkelte Poster paa Stiftelsernes Budget for Finansaaret 1879—80, som ikke have fundet Behandling tidligere eller senere ville blive behandlede paa andre Steder i Aarbogen, meddeles her følgende, idet i øvrigt med Hensyn til det fuldstændige Budget henvises til Rigsdagstid. f. 1878—79 Tillæg A. S. 1750 ff.

I. Universitetet.

1. Indtægten.

Post 11 (Tilskud af Statskassen). Ministeriet foreslog Kontoen forhøjet med 50,000 Kr., da det var en Nødvendighed at søge den Balance i Universitetets Indtægter og Udgifter tilvejebragt, som var blevet forstyrret ved, at der ikke længere blev ydet Tilskud fra Kommunitetet til Universitetets Budget. Ministeriet ansaa det for saa meget naturligere, at Statskassens Tilskud blev forhøjet, som Universitetets i Aarenes Løb fremkomne uheldige finansielle Stilling væsentlig hidrørte fra, at det havde overtaget Udgifter til Formaal, der tidligere dels vare anerkjendte for, dels i Følge Sagens Natur maatte henregnes til Statsformaal.

I det andet Budget, som blev forelagt det nyvalgte Folketing, opførtes Kontoen med 135,000 Kr., idet Ministeriet, i Betragtning af Universitetets daarlige økonomiske Status og dets store Betydning for Staten, foreslog at Udgiften til Jubelfesten 35,000 Kr., skulde bæres af Statskassen i Forbindelse med dennes øvrige Tilskud til Universitetet.

Ved Finansloven nedsattes Bevillingen til Jubelfesten til 22,000 Kr., der afholdtes af Universitetet under en særlig Udgiftspost. Statskassens Tilskud førtes tilbage til den ved Finansloven for 1878—79 fastsatte Størrelse.